

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΑΑΔΕ

Ανεξάρτητη Αρχή
Δημοσίων Εσόδων

**ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΠΙΛΥΣΗΣ ΔΙΑΦΟΡΩΝ
ΥΠΟΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΠΑΝΕΞΕΤΑΣΗΣ
ΤΜΗΜΑ Α2**

Ταχ. Δ/ση : Αριστογείτονος 19

Ταχ. Κώδικας : 176 71 - Καλλιθέα

Τηλέφωνο : 213 1604536

E-mail : ded.ath@aade.gr

Καλλιθέα, 23/05/2023

Αριθμός απόφασης: 449

ΑΠΟΦΑΣΗ

Ο ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ ΤΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ ΕΠΙΛΥΣΗΣ ΔΙΑΦΟΡΩΝ

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις:

α. Του άρθρου 63 του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (ν.4987/2022 Α' 206), εφεξής Κ.Φ.Δ.

β. Του άρθρου 10 της υπ' αριθμ. Δ.ΟΡΓ.Α 1125859 ΕΞ 2020/23.10.2020 (ΦΕΚ Β' 4738/26.10.2020) Απόφασης του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων [Α.Α.Δ.Ε.] με θέμα «Οργανισμός της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.)».

γ. Της υπ' αριθμ. ΠΟΛ.1064/12-04-2017 (ΦΕΚ 1440/27-04-2017) Απόφασης του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων.

δ. Της Α 1165/22-11-2022 Απόφασης του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (ΦΕΚ Β' 6009/25-11-2022).

2. Την υπ' αριθμ. ΠΟΛ.1069/4-3-2014 Εγκύκλιο της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων (ΓΓΔΕ) του Υπουργείου Οικονομικών.

3. Την υπ' αριθμ. Δ.Ε.Δ. 1126366 ΕΞ 2016/30-08-2016 (ΦΕΚ Β' 2759/01-09-2016) Απόφαση του Προϊσταμένου της Διεύθυνσης Επίλυσης Διαφορών (ΔΕΔ) «Παροχή εξουσιοδότησης υπογραφής».

4. Τη με ημερομηνία κατάθεσης ..... και με αριθμό πρωτοκόλλου ..... ηλεκτρονικώς υποβληθείσα, ενδικοφανή προσφυγή της ....., κατοίκου .....

κατά της με αριθμό ..... πράξης απόρριψης ΕΝΦΙΑ, έτους 2022, της ΔΟΥ Αμαρουσίου, και τα προσκομιζόμενα με αυτή σχετικά έγγραφα.

5. Την ως άνω πράξη, της οποίας ζητείται η ακύρωση.

6. Τις απόψεις της ΔΟΥ Ν. Ιωνίας.

7. Την εισήγηση του ορισθέντος υπαλλήλου του Τμήματος Α2, όπως αποτυπώνεται στο σχέδιο της απόφασης.

Επί της με ημερομηνία κατάθεσης ..... και με αριθμό πρωτοκόλλου ....., ηλεκτρονικώς υποβληθείσας, ενδικοφανούς προσφυγής της ..... η οποία κατατέθηκε εμπρόθεσμα και μετά τη μελέτη και την αξιολόγηση όλων των υφιστάμενων στο σχετικό φάκελο εγγράφων και των προβαλλόμενων λόγων της ενδικοφανούς προσφυγής, επαγόμαστε τα ακόλουθα:

Με τη με αριθμό ειδοποίησης ..... πράξη διοικητικού προσδιορισμού φόρου ν.4223/2013 (ΕΝΦΙΑ) της ΑΑΔΕ, έτους 2022, που εκδόθηκε συνεπεία της με αριθμό ..... δήλωσης, προσδιορίστηκε για την προσφεύγουσα κύριος φόρος ιδιοκτησίας ακινήτων 331,45 ευρώ, μείον έκπτωση βάσει συνολικής αξίας ακίνητης περιουσίας 99,44 ευρώ, ήτοι συνολικός φόρος 232,01 ευρώ.

Η προσφεύγουσα υπέβαλε, στη ΔΟΥ Αμαρουσίου, τη με αριθ. πρωτ. .... αίτηση, με την οποία ζητούσε απαλλαγή από τον ΕΝΦΙΑ έτους 2022, για όλα τα ακίνητά της. Η ως άνω ΔΟΥ, με τη με αριθμό ..... πράξη απόρριψης ΕΝΦΙΑ δεν έκανε δεκτή την ως άνω αίτησή της, γιατί δυνάμει της παρ.2 του αρθ.7 του ν.2223/2013 το σύνολο της επιφάνειας των κτισμάτων στα οποία κατέχει δικαιώματα η προσφεύγουσα υπερβαίνει τα εκατόν πενήντα (150) τ.μ.

Η προσφεύγουσα, με την υπό κρίση ενδικοφανή προσφυγή, ζητά:

α) την ακύρωση της με αριθμό ..... πράξης απόρριψης ΕΝΦΙΑ, έτους 2022, της ΔΟΥ Αμαρουσίου,

β) την επιστροφή του ΕΝΦΙΑ έτους 2022, συνολικού ποσού 232,01 ευρώ και

γ) την απαλλαγή του ΕΝΦΙΑ από το έτος 2022 και για τα προσεχή έτη, προβάλλοντας τους παρακάτω ισχυρισμούς:

Στη με αριθμό ..... πράξη απόρριψης ΕΝΦΙΑ, δεν έχουν ληφθεί υπόψη τα εξής:

1) Η πραγματική κατάσταση των ακινήτων και συγκεκριμένα:

α) για το ακίνητο με ΑΤΑΚ: ....., το οποίο αφορά μη κατοικήσιμο ασκεπές ερειπωμένο ελαιοτριβείο άνω των 100 ετών, του οποίου η στέγη κατέρρευσε και για το οποίο ζητά την πλήρη αφαίρεση της επιφάνειάς του, από τον υπολογισμό κριτηρίων απαλλαγής ΕΝΦΙΑ,

β) για το ακίνητο με ΑΤΑΚ: ....., το οποίο αφορά μη κατοικήσιμο κενό σταύλο άνω των 100 ετών με μηδαμινή εμπορική αξία, του οποίου το καθαρό εμβαδόν είναι κατά πολύ μικρότερο από το δηλωμένο καθώς διαθέτει λιθόκτιστους τοίχους πάχους 55 εκατοστών και για το οποίο ζητάει την πλήρη αφαίρεση ή απομείωση της επιφάνειάς του από τον υπολογισμό κριτηρίων απαλλαγής ΕΝΦΙΑ,

γ) για το ακίνητο με ΑΤΑΚ: ....., το οποίο αφορά μονοκατοικία με έτος κατασκευής άνω των 100 ετών, της οποίας το καθαρό εμβαδόν προσδιορίζεται περί τα 150 τ.μ. καθώς διαθέτει λιθόκτιστους τοίχους πάχους έως 175 εκατοστών και για το οποίο ζητάει την απομείωση της επιφάνειάς του λόγω λιθόκτιστων τοίχων.

2) Το είδος δικαιώματος του ακινήτου με ΑΤΑΚ: ....., για το οποίο διαθέτει την ψιλή κυριότητα αλλά όχι την επικαρπία της ως άνω μονοκατοικίας. Όπως αναφέρεται στην κείμενη νομοθεσία το είδος δικαιώματος πρέπει να λαμβάνεται υπόψη σε σχέση με τα κριτήρια απαλλαγής από ΕΝΦΙΑ. Ζητάει την περαιτέρω απομείωση του εμβαδού λαμβανομένου υπόψιν ότι έχει δικαίωμα ψιλής και όχι πλήρους κυριότητας.

Επιπροσθέτως, δεν διαθέτει τα κάτωθι:

- ούτε την επικαρπία κατοικήσιμου κτίσματος (είναι πρακτικώς άστεγη),
- ούτε επαρκές εισόδημα για να καλύψει τις στεγαστικές της ανάγκες και τις φορολογικές της υποχρεώσεις
- ούτε επαρκή αναμενόμενο προσδόκιμο ζωής για να διεκδικήσει, σε μια πολυετή δικαστική διαμάχη, τη διόρθωση της αδικίας που υφίστανται ανάπηροι ιδιοκτήτες λιθόκτιστων κτισμάτων με πολύ μικρότερο καθαρό εμβαδόν από το δηλωτέο.

Επειδή, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 1 του ν. 4223/2013 (ΕΝΦΙΑ), όπως αυτό τροποποιήθηκε με το άρθρο 40 του Ν. 4916/2022 , ορίζεται ότι:

«1) Από το έτος 2014 και για κάθε επόμενο έτος επιβάλλεται Ενιαίος Φόρος Ιδιοκτησίας Ακινήτων (ΕΝ.Φ.Ι.Α.) στα δικαιώματα της παραγράφου 2 του παρόντος, σε ακίνητα που βρίσκονται στην Ελλάδα και ανήκουν σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα ή κάθε είδους νομικές οντότητες την 1^η Ιανουαρίου κάθε έτους.

2) Ο ΕΝ.Φ.Ι.Α. επιβάλλεται στα εμπράγματα δικαιώματα της πλήρους κυριότητας, της ψιλής κυριότητας, της επικαρπίας, της οίκησης και της επιφάνειας επί του ακινήτου. Ο ΕΝ.Φ.Ι.Α. επιβάλλεται και στα εμπράγματα ή ενοχικά δικαιώματα της αποκλειστικής χρήσης θέσης στάθμευσης, βοηθητικού χώρου και κολυμβητικής δεξαμενής, που βρίσκονται σε κοινόκτητο τμήμα του ακινήτου και αποτελούν παρακολούθημα των παραπάνω εμπραγμάτων δικαιωμάτων. Εξαιρετικά, επιβάλλεται και στο δικαίωμα της νομής ή οιονεί νομής, της κατοχής, καθώς και στη δέσμευση δικαιωμάτων επί του ακινήτου από Ο.Τ.Α. σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 2 του άρθρου 2.

3) Ο ΕΝ.Φ.Ι.Α. ισούται: α) με τον κύριο φόρο επί του κάθε ακινήτου και την προσαύξηση επί αυτού σύμφωνα με την Ενότητα Ε' του άρθρου 4, εάν υποκείμενο του φόρου είναι φυσικό πρόσωπο, και β) με το άθροισμα του κύριου φόρου επί του κάθε ακινήτου και του συμπληρωματικού φόρου επί της συνολικής αξίας των δικαιωμάτων επί των ακινήτων του υποκειμένου στον φόρο, εάν υποκείμενο του φόρου είναι νομικό πρόσωπο ή νομική οντότητα.

4) Τα δικαιώματα επί των οποίων επιβάλλεται ο ΕΝ.Φ.Ι.Α. ετησίως είναι αυτά που υπάρχουν την 1^η Ιανουαρίου του έτους φορολογίας, ανεξάρτητα από μεταβολές που τυχόν επέρχονται κατά τη διάρκεια του έτους αυτού και ανεξάρτητα από τη μεταγραφή του τίτλου κτήσης.

5) Για τον καθορισμό του ΕΝ.Φ.Ι.Α. λαμβάνεται υπόψη η πραγματική κατάσταση του ακινήτου. Η πραγματική κατάσταση του ακινήτου προκύπτει από την οριστική εγγραφή στο κτηματολογικό γραφείο. Αν δεν υπάρχει οριστική εγγραφή, λαμβάνονται υπόψη τα στοιχεία του ακινήτου, όπως προκύπτουν από τον τίτλο κτήσης. Αν δεν υπάρχει τίτλος κτήσης, λαμβάνονται υπόψη τα στοιχεία της πραγματικής κατάστασης του ακινήτου. Αν η πραγματική επιφάνεια του ακινήτου υπερβαίνει αυτή που αναγράφεται στην οριστική εγγραφή στο κτηματολογικό γραφείο ή στον τίτλο κτήσης ή στην άδεια οικοδομής ή έχει γίνει αλλαγή της χρήσης του ακινήτου, λαμβάνεται υπόψη η πραγματική επιφάνεια και η πραγματική χρήση του ακινήτου. [...].».

Επειδή, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 4 του ν. 4223/2013 (ΕΝΦΙΑ), όπως αυτό τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε με το άρθρο 43 του ν. 4916/2022, ορίζεται ότι:

«Α. Υπολογισμός του κύριου φόρου για τα κτίσματα

1) Ο κύριος φόρος που αναλογεί στα δικαιώματα επί των κτισμάτων υπολογίζεται με βάση τη γεωγραφική θέση, την επιφάνεια, τη χρήση, την παλαιότητα, τον όροφο και τον αριθμό προσόψεων του κτίσματος.

Ειδικότερα:

α) Η γεωγραφική θέση του κτίσματος προσδιορίζει την τιμή ζώνης, στην οποία υπάγεται αυτό,

σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 41 του ν. 1249/1982 (Α' 43) και των αποφάσεων του Υπουργού Οικονομικών που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότησή του. Ανάλογα με την τιμή ζώνης που ισχύει την 1 η Ιανουαρίου του έτους φορολογίας, γίνεται κατάταξη του κτίσματος σε αντίστοιχη φορολογική ζώνη (Φ.Ζ.). [...]

Β. Υπολογισμός κύριου φόρου για οικοπέδα και γήπεδα

Ο κύριος φόρος που αναλογεί στα δικαιώματα επί των γηπέδων εντός σχεδίου πόλης ή οικισμού (οικόπεδα) ή των γηπέδων εκτός σχεδίου πόλης ή οικισμού (γήπεδα) υπολογίζεται σύμφωνα με τις επόμενες παραγράφους.

1) Ειδικότερα, για τα οικοπέδα:

α) Το οικόπεδο εντάσσεται σε φορολογική ζώνη και προσδιορίζεται συντελεστής φόρου με βάση τη μοναδιαία αξία του οικοπέδου, [...].

Γ. Υπολογισμός φόρου επί της συνολικής αξίας ανά εμπράγματο δικαίωμα επί ακινήτου. Για δικαιώματα επί ακινήτων υπολογίζεται φόρος επί της συνολικής αξίας ανά εμπράγματο δικαίωμα επί ακινήτου, όπως αυτό αποτυπώνεται στη δήλωση στοιχείων ακινήτων του άρθρου 23 του ν. 3427/2005 (Α' 312), σύμφωνα με την κατωτέρω κλίμακα [...]

Ο φόρος υπολογίζεται στη συνολική αξία του 100% της πλήρους κυριότητας του ακινήτου, όπως το δικαίωμα αυτό αναγράφεται στη δήλωση στοιχείων ακινήτων, απομειώνεται με βάση τον συντελεστή συνιδιοκτησίας της παρ. 3 του άρθρου 32 του ν. 3842/2010 (Α' 58), εφόσον υφίσταται συνιδιοκτησία στην πλήρη ή ψιλή κυριότητα, και επιμερίζεται σύμφωνα με την παρ. 9 του άρθρου 2. Η αξία του προηγούμενου εδαφίου υπολογίζεται σύμφωνα με το τρίτο και το τέταρτο εδάφιο της Ενότητας Ε'.

Η παρούσα Ενότητα εφαρμόζεται, εφόσον η συνολική αξία ακίνητης περιουσίας του υποκειμένου στον φόρο, όπως αυτή υπολογίζεται βάσει της Ενότητας Ε', υπερβαίνει τις τριακόσιες χιλιάδες (300.000) ευρώ. [...]

Δ. Συνολικός υπολογισμός κυρίου φόρου:

α... β. Ο κύριος φόρος των νομικών προσώπων και των νομικών οντοτήτων ισούται με το άθροισμα του κύριου φόρου κτισμάτων της Ενότητας Α' και του κύριου φόρου οικοπέδων και γηπέδων της Ενότητας Β'».

Επειδή, με τις διατάξεις του άρθρου 6 του ν. 4223/2013 (ΕΝΦΙΑ), όπως αυτό τροποποιήθηκε με το άρθρο 45 του Ν.4916/2022, ορίζεται ότι:

«1) Ο ΕΝ.Φ.Ι.Α. προσδιορίζεται με πράξη διοικητικού προσδιορισμού του φόρου που εκδίδεται από τη Φορολογική Διοίκηση, σύμφωνα με το άρθρο 31 του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (Ν. 4174/2013, Α' 170).. [...].

3) α) Για τον προσδιορισμό του ΕΝ.Φ.Ι.Α. κάθε επόμενου του 2014 έτους, λαμβάνεται η δήλωση ΕΝ.Φ.Ι.Α. με τα στοιχεία των ακινήτων του προηγούμενου έτους με τις μεταβολές που επήλθαν.

[...]

4) Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, καθορίζεται κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή των άρθρων 4 και 5 του παρόντος».

Επειδή, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 7 του ν. 4223/2013 (ΕΝΦΙΑ) –Χορήγηση εκπτώσεων και αναστολή πληρωμής φόρου, ορίζεται ότι:

«1. Με πράξη της Φορολογικής Διοίκησης χορηγείται έκπτωση πενήντα τοις εκατό (50%) στον φορολογούμενο, τον ή την σύζυγο και τα εξαρτώμενα τέκνα της οικογένειας του επί του ΕΝ.Φ.Ι.Α. που βεβαιώθηκε στα παραπάνω πρόσωπα, αν διαπιστώνεται οικονομική αδυναμία πληρωμής της συνολικής οφειλής για το οικείο έτος.

Η παραπάνω έκπτωση χορηγείται για τον οφειλόμενο ΕΝ.Φ.Ι.Α. κάθε έτους, εφόσον πληρούνται σωρευτικά οι εξής προϋποθέσεις:

α) το συνολικό φορολογητέο οικογενειακό εισόδημα του προηγούμενου φορολογικού έτους, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4172/2013 (Α 167), όπως ισχύουν και κάθε άλλη συναφή κείμενη διάταξη, δεν υπερβαίνει τις εννέα χιλιάδες (9.000) ευρώ, προσαυξημένο κατά χίλια (1.000) ευρώ για τον ή την σύζυγο ή συμβιούντα και κάθε εξαρτώμενο μέλος,

β) το σύνολο της επιφάνειας των κτισμάτων στα οποία κατέχουν δικαιώματα της παραγράφου 2 του άρθρου 1, ο υπόχρεος δήλωσης φορολογίας εισοδήματος, ο ή η σύζυγος και τα εξαρτώμενα τέκνα της οικογένειας του, λαμβανομένου υπόψη του ποσοστού συνιδιοκτησίας και του είδους του δικαιώματος, δεν υπερβαίνει τα εκατόν πενήντα τετραγωνικά μέτρα (150 μ²) και η συνολική αξία της ακίνητης περιουσίας, όπως αυτή προσδιορίζεται για τον υπολογισμό του συμπληρωματικού φόρου, δεν υπερβαίνει το ποσό των ογδόντα πέντε χιλιάδων (85.000) ευρώ για τον άγαμο, των εκατόν πενήντα χιλιάδων (150.000) ευρώ για τον έγγαμο και τον ή τη σύζυγό του ή τη μονογονεϊκή οικογένεια με ένα εξαρτώμενο τέκνο και των διακοσίων χιλιάδων (200.000) ευρώ για τον έγγαμο, τον ή την σύζυγό του και τα εξαρτώμενα τέκνα τους ή τη μονογονεϊκή οικογένεια με δύο εξαρτώμενα τέκνα και

γ) ο φορολογούμενος, ο ή η σύζυγος και τα εξαρτώμενα τέκνα της οικογένειάς του είναι φορολογικοί κάτοικοι Ελλάδας.

2 Η έκπτωση της προηγούμενης παραγράφου ανέρχεται σε ποσοστό εκατό τοις εκατό (100%), εφόσον πληρούνται σωρευτικά οι εξής προϋποθέσεις:

α) Το συνολικό φορολογητέο οικογενειακό εισόδημα του προηγούμενου φορολογικού έτους, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4172/2013 (Α 167), όπως ισχύουν και κάθε άλλη συναφή κείμενη διάταξη, δεν υπερβαίνει τις δώδεκα χιλιάδες (12.000) ευρώ, προσαυξημένο κατά χίλια (1.000) ευρώ για τον ή την σύζυγο και κάθε εξαρτώμενο μέλος.

β) το σύνολο της επιφάνειας των κτισμάτων στα οποία κατέχουν δικαιώματα της παραγράφου 2 του άρθρου 1, ο υπόχρεος δήλωσης φορολογίας εισοδήματος, ο ή η σύζυγος και τα εξαρτώμενα τέκνα της οικογένειας του, λαμβανομένου υπόψη του ποσοστού συνιδιοκτησίας και του είδους του δικαιώματος, δεν υπερβαίνει τα εκατόν πενήντα τετραγωνικά μέτρα (150 μ²),

γ) ο φορολογούμενος, ο ή η σύζυγος και τα εξαρτώμενα τέκνα της οικογένειας του είναι φορολογικοί κάτοικοι Ελλάδας και

δ) ο αριθμός των εξαρτώμενων τέκνων ισούται ή υπερβαίνει τα τρία, ή ο φορολογούμενος, ο ή η σύζυγος ή οποιοδήποτε από τα εξαρτώμενα τέκνα της οικογένειας του έχει αναπηρία σε ποσοστό ογδόντα τοις εκατό (80%) και άνω....»

Επειδή, με τη με αριθ. Α.1278/2019 απόφαση της ΑΑΔΕ, με την οποία τροποποιήθηκε, συμπληρώθηκε και κωδικοποιήθηκε η ΠΟΛ.1212/2015 απόφαση ΓΓΔΕ (Β 2120) περί χορήγησης εκπτώσεων, μειώσεων και αναστολής πληρωμής στον Ενιαίο Φόρο Ιδιοκτησίας Ακινήτων (ΕΝ. Φ.Ι.Α.), ορίζονται τα εξής:

«Άρθρο 1

Αρμόδιο όργανο για τη χορήγηση έκπτωσης ή μείωσης

1. Η χορήγηση έκπτωσης ή μείωσης του ΕΝ.Φ.Ι.Α. σύμφωνα με τις διατάξεις των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 7 του ν. 4223/2013, πραγματοποιείται κεντρικά από τη Διεύθυνση Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης (Δ.ΗΛΕ.Δ.) της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων. Η έκπτωση των διατάξεων των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 7 του ν. 4223/2013 χορηγείται με αιτιολογημένη απόφαση της Φορολογικής Διοίκησης, σύμφωνα με το συνημμένο στο παράρτημα υπόδειγμα.

2. Στις περιπτώσεις στις οποίες δεν είναι δυνατή η χορήγηση της έκπτωσης ή μείωσης σύμφωνα με την προηγούμενη παράγραφο, χορηγείται με αιτιολογημένη απόφαση του αρμοδίου προϊσταμένου Δ.Ο.Υ., σύμφωνα με την οριζόμενη διαδικασία στην ΠΟΛ 1272/2019 (Β' 2936) απόφαση του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε..

Άρθρο 2

Προϋποθέσεις χορήγησης έκπτωσης

A.1. Ως συνολικό φορολογητέο οικογενειακό εισόδημα θεωρείται το άθροισμα του συνολικού φορολογητέου εισοδήματος του συζύγου, της συζύγου ή συμβιούντος και των εξαρτώμενων τέκνων, σε όσες περιπτώσεις ορίζεται από το νόμο ότι τα εισοδήματα των τέκνων συναθροίζονται με αυτά των γονέων, καθώς και του συνολικού φορολογητέου εισοδήματος των εξαρτώμενων τέκνων που έχουν υποβάλει ατομική δήλωση φορολογίας εισοδήματος. Το συνολικό φορολογητέο οικογενειακό εισόδημα και ο αριθμός των εξαρτώμενων τέκνων λαμβάνονται από την εμπρόθεσμη δήλωση φορολογίας εισοδήματος του τελευταίου φορολογικού έτους, για το οποίο έχει λήξει κατά τον χρόνο φορολογίας η προθεσμία υποβολής των δηλώσεων φορολογίας εισοδήματος, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4172/2013 και κάθε άλλη συναφή κείμενη διάταξη. Αν οι σύζυγοι ή συμβιούντες υποβάλλουν χωριστή δήλωση, λαμβάνεται ο μεγαλύτερος αριθμός τέκνων που έχει δηλωθεί σε μία εκ των δύο δηλώσεων. Το συνολικό φορολογητέο εισόδημα προσδιορίζεται από το άθροισμα του καθαρού εισοδήματος, όπως προκύπτει από τα ποσά των κωδικών του Πίνακα 4 της δήλωσης ή δηλώσεων φορολογίας εισοδήματος του τελευταίου φορολογικού έτους, για το οποίο έχει λήξει κατά τον χρόνο φορολογίας η προθεσμία υποβολής των δηλώσεων φορολογίας εισοδήματος, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4172/2013 και κάθε άλλη συναφή κείμενη διάταξη, τα οποία λαμβάνονται υπόψη για τον προσδιορισμό του εισοδήματος, των ποσών των κωδικών των περ. 2, 3, 4, 5, 6, 9,10,11,12 και 19 του Πίνακα 6 της δήλωσης και του ποσού της προστιθέμενης διαφοράς αντικειμενικής δαπάνης, όπου αυτή εφαρμόζεται.

2. Η συνολική επιφάνεια των κτισμάτων, των προσώπων της ανωτέρω παραγράφου αποτελούμενη από το άθροισμα των κύριων και βοηθητικών χώρων των κατηγοριών ακινήτων 1 έως και 12 (εκτός 4, 41 έως και 47), αποπερατωμένων και ημιτελών, καθώς και η συνολική αξία της ακίνητης περιουσίας, όπως αυτή προσδιορίζεται για τον υπολογισμό της Ενότητας Ε του άρθρου 4 του ν. 4223/2013, λαμβάνεται από τις δηλώσεις ΕΝ.Φ.Ι.Α. του οικείου έτους, οι οποίες έχουν υποβληθεί εμπρόθεσμα, λαμβανομένου υπόψη του ποσοστού συνιδιοκτησίας και του είδους του δικαιώματος επί των ακινήτων.

3. Η αναπηρία του υπόχρεου και της συζύγου ή συμβιούντος λαμβάνεται από τη δήλωση ή τις δηλώσεις φορολογίας εισοδήματος του τελευταίου φορολογικού έτους, για το οποίο έχει λήξει κατά τον χρόνο φορολογίας η προθεσμία υποβολής των δηλώσεων φορολογίας εισοδήματος, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4172/2013 και κάθε άλλη συναφή κείμενη διάταξη ή από τα αρχεία των αρμόδιων για την πιστοποίηση της αναπηρίας υπηρεσιών ή την Εφαρμογή των Δ.Ο.Υ. «Καταχώρηση Αναπηριών».

Η αναπηρία των τέκνων λαμβάνεται από την Εφαρμογή των Δ.Ο.Υ. «Καταχώρηση Αναπηριών» ή από τα αρχεία των αρμόδιων για την πιστοποίηση της αναπηρίας υπηρεσιών ή, εφόσον το

τέκνο υποβάλλει δήλωση φορολογίας εισοδήματος, από τη δήλωση φορολογίας εισοδήματος του τελευταίου φορολογικού έτους, για το οποίο έχει λήξει κατά τον χρόνο φορολογίας η προθεσμία υποβολής των δηλώσεων φορολογίας εισοδήματος, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4172/2013 και κάθε άλλη συναφή κείμενη διάταξη. Η αναπηρία πρέπει να υφίσταται κατά την 1η Ιανουαρίου του έτους φορολογίας.

Στις περιπτώσεις κατά τις οποίες η μείωση χορηγείται με υπόδειγμα από τη Δ.Ο.Υ., απαιτείται, πριν τη χορήγηση της έκπτωσης, η καταχώρηση της πληροφορίας για την αναπηρία στην εφαρμογή «Καταχώρηση Αναπηριών» των Δ.Ο.Υ.

Για την πιστοποίηση της αναπηρίας εφαρμόζονται τα ισχύοντα στη φορολογία εισοδήματος του οικείου φορολογικού έτους.

Β.1 Όπου το άρθρο αυτό αναφέρεται το οικείο φορολογικό έτος, εννοείται το προηγούμενο του έτους για το οποίο εκδίδεται η δήλωση ΕΝΦΙΑ-πράξη διοικητικού προσδιορισμού φόρου.

2. Για τη χορήγηση της έκπτωσης ή μείωσης κατά τα ανωτέρω ο φορολογούμενος, ο ή η σύζυγος και τα εξαρτώμενα τέκνα της οικογένειάς του πρέπει να είναι φορολογικοί κάτοικοι Ελλάδας την 1η Ιανουαρίου του έτους φορολογίας».

Επειδή, η προσφεύγουσα με την υπό κρίση ενδικοφανή προσφυγή αιτείται την πλήρη απαλλαγή της, από τον ΕΝΦΙΑ από το έτος 2022 και για τα προσεχή έτη.

Επειδή, με τις διατάξεις του άρθρου 7 του ν.4223/2013 (ΕΝΦΙΑ) και της με αριθ. Α.1278/2019 απόφασης της ΑΑΔΕ, καθορίζονται οι προϋποθέσεις χορήγησης των εκπτώσεων ΕΝΦΙΑ στο φορολογούμενο με βάση το συνολικό οικογενειακό φορολογητέο εισόδημα και το σύνολο της επιφάνειας των κτισμάτων, οι οποίες πρέπει να πληρούνται σωρευτικά.

Επειδή, εν προκειμένω, κατ' εφαρμογή των ανωτέρω διατάξεων, ο ισχυρισμός περί οικονομικής αδυναμίας της προσφεύγουσας δεν επαρκεί για τη χορήγηση απαλλαγής από τον ΕΝΦΙΑ, δεδομένου ότι δεν πληρούνται οι προϋποθέσεις, οι οποίες τίθενται από τις ανωτέρω διατάξεις του νόμου, καθώς η συνολική επιφάνεια των κτισμάτων της προσφεύγουσας είναι 379,69 τ.μ. και υπερβαίνει το όριο των 150,00 τ.μ. ως συνολική έκταση κτισμάτων, όπως προβλέπεται από την παρ. 1 περ. β του άρθρου 7 ν.4223/2013 (ΕΝΦΙΑ) .

Επειδή, με το άρθρο 7 του ν.4223/2013 (ΕΝΦΙΑ) προβλέπεται η χορήγηση εκπτώσεων και αναστολή πληρωμής φόρου και η Διοίκηση, δεσμευόμενη από την αρχή της νομιμότητας, υποχρεούται στην εφαρμογή των εν λόγω διατάξεων.

Επειδή, η δημόσια διοίκηση δεσμεύεται από την αρχή της νομιμότητας, όπως αυτή καθιερώνεται με τις διατάξεις των άρθρων 26 παρ. 2, 43, 50, 82, 83 και 95 & 1 του Συντάγματος (ΣΤΕ 8721/1992, 2987/1994), και η οποία συνεπάγεται ότι η διοίκηση οφείλει ή μπορεί να προβαίνει μόνο σε ενέργειες που προβλέπονται και επιβάλλονται ή επιτρέπονται από τους κανόνες που θεσπίζουν το Σύνταγμα, οι νομοθετικές πράξεις, οι διοικητικές κανονιστικές πράξεις, που έχουν εκδοθεί βάσει νομοθετικής εξουσιοδότησης, καθώς και από κάθε κανόνα ανώτερης ή ισοδύναμης προς αυτούς τυπικής ισχύος.

Α π ο φ α σ ί ζ ο υ μ ε

Την **απόρριψη** της με ημερομηνία κατάθεσης ..... και με αριθμό πρωτοκόλλου ....., ηλεκτρονικώς υποβληθείσας, ενδικοφανούς προσφυγής της ....., με ΑΦΜ: ....., και την **επικύρωση** της με αριθμό ..... πράξης απόρριψης ΕΝΦΙΑ, έτους 2022, της ΔΟΥ Αμαρουσίου.

Οριστική φορολογική υποχρέωση της υπόχρεης με βάση την παρούσα απόφαση:

Έτος 2022

Ποσό οφειλής: 232,01 ευρώ.

Το παραπάνω ποσό βεβαιώθηκε με τη με ημερομηνία έκδοσης ..... και με αριθμό ειδοποίησης ..... πράξη διοικητικού προσδιορισμού φόρου Ν.4223/2013 (ΕΝΦΙΑ), έτους 2022, της ΑΑΔΕ.

Εντελλόμεθα όπως αρμόδιο όργανο κοινοποιήσει με τη νόμιμη διαδικασία την παρούσα απόφαση στην υπόχρεη.

**ΜΕ ΕΝΤΟΛΗ ΤΟΥ ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΥ
ΤΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ ΕΠΙΛΥΣΗΣ ΔΙΑΦΟΡΩΝ**

**Η ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΗ
ΤΗΣ ΥΠΟΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ ΕΠΑΝΕΞΕΤΑΣΗΣ**

Ακριβές αντίγραφο
Ο/Η Υπάλληλος του Αυτοτελούς Τμήματος
Διοικητικής Υποστήριξης

ΣΚΟΥΡΑ ΓΡΑΜΜΑΤΩ

Σ η μ ε ί ω σ η : Κατά της απόφασης αυτής επιτρέπεται η άσκηση προσφυγής ενώπιον των αρμόδιων Διοικητικών Δικαστηρίων εντός τριάντα (30) ημερών από την κοινοποίησή της.